

Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

ul. Mickiewicza 5, 15-213 Białystok, tel.: 85 743 04 70, e-mail: prezes@bialystok.sa.gov.pl

A.0123.154.2026

Białystok, 01 października 2026 r.

DECYZJA

Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, działając na podstawie art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) w zw. z art. 7 i art. 8 ust. 1 Karty Praw Podstawowych UE oraz w zw. z art. 6 ust. 1 akapit pierwszy lit. c i e, art. 6 ust. 3 i art. 9 ust. 1 RODO [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych)] oraz art. 5 ust. 2 w zw. z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), w zw. z art. 3a Ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U.2018.1914 t.j.), po rozpoznaniu wniosku Stanisława Bartnika z 20 września 2026 r. o udostępnienie informacji publicznej

odmawia:

udostępnienia informacji publicznej w postaci posiadanej informacji dotyczącej przynależności sędziów, referendarzy sądowych, asesorów sądowych sądów okręgu Sądu Okręgowego w Białymstoku do zrzeszeń (w tym stowarzyszeń i fundacji) oraz pełnionych w nich funkcjach, daty przystąpienia i okresu członkostwa.

UZASADNIENIE

20 września 2026 r. do Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wpłynął wniosek Stanisława Bartnika (z tego samego dnia) o dane w postaci wykazu sędziów oraz asesorów sądowych orzekających w Sądzie Okręgowym w Białymstoku oraz Sądzie Rejonowym w Białymstoku, którzy złożyli do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku pisemne oświadczenia o członkostwie w zrzeszeniach, w tym stowarzyszeniach, oraz o pełnionych funkcjach w fundacjach. Zgodnie z żądaniem przedmiotowy wykaz miał zawierać imię i nazwisko sędziego/asesora sądowego, nazwę sądu oraz wydziału, w którym orzeka, nazwę i siedzibę zrzeszenia (stowarzyszenia) lub fundacji, pełnioną funkcję oraz datę przystąpienia (okres członkostwa/pełnienia funkcji).

Ponadto wnioskodawca wniósł o poinformowanie go, czy Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku lub podległe mu organy sądów powszechnych okręgu białostockiego posiadają oświadczenia, ewidencję lub rejestry dotyczące przynależności do zrzeszeń, stowarzyszeń bądź fundacji referendarzy sądowych orzekających w Sądzie Okręgowym w Białymstoku i Sądzie Rejonowym w Białymstoku i w przypadku odpowiedzi twierdzącej wniósł o przesłanie wykazu zgodnie z w/w schematem, przy czym w tym wypadku pismem z 01 października 2026 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku poinformował wnioskodawcę, że nie posiada wiedzy odnośnie podległych sądów okręgu białostockiego.

Rozpoznając wniosek, należało zważyć co następuje:

Zgodnie z § 30 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (j.t. Dz. U. 2024 poz. 867 ze zm.) prezes sądu jest zobowiązany do udzielenia odpowiedzi na wnioski kierowane w trybie Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (j. t. Dz. U. z 2022 r. poz. 902) (dalej udip), natomiast zgodnie z art. 3a Ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe(j. t. Dz. U. z 2018 r. poz. 1914) w zakresie prawa dostępu prasy do informacji publicznej stosuje się przepisy udip.

Tym samym Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku jest organem właściwym do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Na wstępie należy zauważyć, że istnieją wątpliwości co do tego czy wniosek odnosi się do informacji publicznej, czy też spraw o charakterze prywatnym.

Wątpliwości te zostały rozstrzygnięte zgodnie z żądaniem wnioskodawcy i informacja została uznana za publiczną, stosownie do treści art. 1 ust. 1 udi, albowiem obowiązek składania przez sędziów Prezesowi Sądu Apelacyjnego w Białymstoku oświadczeń w zakresie interesującym wnioskodawcę został wprowadzony przepisem art. 88a Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (t. j. Dz.U.2024.334 ze zm.), dalej usp). Wskazany przepis formalnie obowiązuje, tj. nie został dotychczas derogowany z polskiego porządku prawnego.

Jest to przy tym informacja będąca w posiadaniu Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, co wynika bezpośrednio z treści wskazanego przepisu.

Ponadto art. 88a par. 4 usp nakłada wprost na Prezesa Sądu Apelacyjnego obowiązek publikowania informacji zawartych w oświadczenia sędziów na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

Jednakże Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 91 ust. 2 stanowi, że umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową.

Art. 91 ust. 3 Konstytucji określa przy tym, jeżeli wynika to z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy konstytuującej organizację międzynarodową, prawo przez nią stanowione jest stosowane bezpośrednio, mając pierwszeństwo w przypadku kolizji z ustawami krajowymi.

W konsekwencji, w przypadku nie dającej się usunąć niezgodności między prawem stanowionym przez organizację międzynarodową a ustawami krajowymi to prawo Unii Europejskiej jest decydujące.

W wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej TS) z dnia 5 czerwca 2023 r. (C-204/21) orzeczono natomiast, że przyjmując i utrzymując w mocy art. 88a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, Rzeczpospolita Polska uchybiła prawu do poszanowania życia prywatnego i prawu do ochrony danych osobowych zagwarantowanym w art. 7 i art. 8 ust. 1 karty praw podstawowych oraz w art. 6 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) i e), art. 6 ust. 3 i art. 9 ust. 1 RODO.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku aprobuje całkowicie ten pogląd, potwierdzony w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w wyroku z 29 kwietnia 2025 r., sygn. III OSK 5037/21.

Zgodnie natomiast z art. 4 pkt 1 RODO „dane osobowe” oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”), a możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

Oznacza to, że żądana przez wnioskodawcę informacja zawierałaby bez wątpienia dane osobowe dotyczące zidentyfikowanych osób fizycznych, tj. imię i nazwisko sędziego oraz jego miejsce pracy. Takie dane podlegają zatem ochronie zgodnie z RODO i nie mogą być dowolnie udostępniane.

Podkreślić przy tym należy, że operacje zbierania, przechowywania i udostępniania w postaci elektronicznej oświadczeń stanowiących podstawę sporządzenia żądanej informacji są wykonywane wprawdzie przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, to jednak takie operacje nie są związane z wykonywaniem zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, do których RODO nie ma zastosowania.

Co istotne, udostępnianie informacji żądanych przez wnioskodawcę może, w zależności od konkretnego charakteru danych zrzeczeń, ujawniać pośrednio lub bezpośrednio przekonania religijne lub światopoglądowe a niekiedy nawet o poglądach politycznych lub stanie zdrowia sędziów. Są to tzw. dane wrażliwe, które podlegają systemowo wzmocnionej ochronie.

Co należy powtórzyć, że we wskazanym już wyroku TS określono, że dostęp ogółu społeczeństwa do danych zawartych w składanych przez sędziów oświadczeniach narusza zagwarantowane w art. 7 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (dalej Karta) prawo podstawowe do poszanowania ich życia prywatnego. Dane te ponadto podlegają ochronie przewidzianej w art. 8 Karty (prawo do ochrony danych osobowych).

Stanowisko takie znajduje przy tym uzasadnienie w poglądzie wyrażonym przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z 10 lipca 2024 r. – dostępnym pod adresem strony internetowej <https://uodo.gov.pl/pl/138/3218>.

Z powyższych względów Prezes Sądu Apelacyjnego w dniu 30 lipca 2024 r. zawiesił do odwołania udostępnianie w Biuletynie Informacji Publicznej Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (dalej BIP) oświadczeń sędziów, asesorów i referendarzy sądowych apelacji białostockiej złożonych w trybie art. 88a ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Treść zarządzenia Prezesa Sądu w tej mierze dostępna jest na stronie internetowej Sądu Apelacyjnego w Białymstoku pod adresem:
<https://bialystok.sa.gov.pl/oswiadczenia/oswiadczenia-z-art-88a-usp>.

Oznacza to zatem, że dane interesujące Stanisław Bartnika pozostają niedostępne w Biuletynie Informacji Publicznej i zastosowanie w niniejszej sprawie ma art. 10 udip tj. udostępnianie informacji publicznej w trybie wnioskowym.

Przy rozpatrywaniu wniosku zagadnieniem do rozstrzygnięcia w sprawie pozostaje jeszcze, czy udostępnienie informacji powinno zostać ograniczone ze względu na treść art. 5 ust. 2 udip, który stanowi, że prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej (...).

Niezależnie bowiem od zagadnienia pomijania stosowania art. 88a usp Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku stoi na stanowisku, że przynależność do określonych rodzajowo stowarzyszeń, fundacji itp. – z pewnością w zakresie wniosku Stanisława Bartnika - jest wyłącznie sprawą prywatną sędziów, asesorów czy referendarzy (co potwierdzono w powołanym już wielokrotnie orzeczeniu TS), jednakże w kontekście braku derogowania wskazanego przepisu usp żądanie musi być traktowane jako dotyczące informacji publicznej, podlegające wszakże rygorom między innymi) art. 5 ust. 2 udip. Dotyczy to przy tym sytuacji gdy żaden sędzia, referendarz czy asesor nie składał interesujących wnioskodawcę oświadczeń – już sama informacja w tej mierze może narazić ich prywatność.

Samo ograniczenie prawa do informacji wskazane w powołanym art. udip nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa (co nie miało miejsca).

Na kanwie tego uregulowania mogą zatem zaistnieć wątpliwości, czy prawo do prywatności sędziów podlega ograniczeniu w odniesieniu do przynależności przez nich do określonych organizacji, stowarzyszeń itp., albowiem sędziowie bezspornie są funkcjonariuszami publicznymi. Precyzując, kluczowym pozostaje rozstrzygnięcie, czy informacje zawarte w oświadczeniach mają związek z pełnieniem funkcji publicznej. Odpowiedź na taką wątpliwość została już wszakże wystarczająco udzielona w powyższych rozważaniach oraz treści powołanych orzeczeń i jest zdecydowanie przecząca, to jest informacje dotyczące przynależności do zrzeszeń nie pozostają w związku z wykonywaniem funkcji sędziego/asesora sądowego czy referendarza.

Na marginesie należy przywołać też pogląd wyrażony w przedmiotowym wyroku TS, który zasadniczo można odnieść do wniosku Stanisława Bartnika, to jest że „udostępnienie danych (...) może na przykład narażać sędziów na ryzyko niezasłużonej stygmatyzacji, wpływając w nieuzasadniony sposób na ich postrzeganie zarówno przez jednostki, jak i przez ogół społeczeństwa, a także na ryzyko niesłusznego utrudnienia rozwoju kariery”. Do takiej sytuacji Prezes Sądu Apelacyjnego dopuścić nie powinien.

Wszystkie powyższe rozważania zawarte w uzasadnieniu niniejszej decyzji dotyczą odpowiednio asesora sądowego i referendarza sądowego, albowiem zgodnie z art. 106zg par. 1 i 151b par. 3 usp są oni również zobowiązaniu do składania oświadczeń, o których mowa w art. 88a usp.

Skoro Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku uznał - ze względów opisanych powyżej - że informacja, o którą zwrócił się wnioskodawca, nie może mu zostać udzielona, przy rozpatrywaniu wniosku Stanisława Bartnika - zgodnie z art. 16 ust. 1 udip – wymagane stało się wydanie decyzji administracyjnej.

Mając to na względzie orzeczono jak w sentencji decyzji.

Pouczenie:

Od niniejszej decyzji służy stronom, na podstawie art. 129 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), odwołanie wniesione do Ministra Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia za pośrednictwem Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku.

Zgodnie z art. 127a. § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do jego wniesienia wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

w/z Prezesa Sądu Apelacyjnego

SSA Krzysztof Chojnowski

/podpisano elektronicznie/

Obowiązek informacyjny

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) RODO informujemy, że:

1. Administratorem danych osobowych jest Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku.
2. Z Administratorem danych osobowych można skontaktować się w następujący sposób:
 - Listownie: Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, ul. Mickiewicza 5, 15-950 Białystok;
 - E-mail: sekretariat@bialystok.sa.gov.pl
 - Telefon: 857430470.
3. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych możliwy jest pod adresem do korespondencji: Sąd Apelacyjny w Białymstoku, ul. Mickiewicza 5, 15-213 Białystok, adresem e-mail iod@bialystok.sa.gov.pl bądź telefonicznie pod numerem 857430481.
4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą dla potrzeb realizacji zadań Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych, Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, Ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego oraz Ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
5. Pani/Pana dane osobowe przechowywane będą przez okres realizacji zadania przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku a następnie przechowywane i archiwizowane zgodnie z przepisami dotyczącymi archiwizacji.
6. Pani/Pana dane osobowe nie są udostępniane publicznie, również w państwie trzecim.
7. Pani/Pana dane osobowe są natomiast udostępniane pracownikom Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, przeszkolonym z zakresu ochrony danych osobowych, upoważnionym do przetwarzania danych osobowych, którym polecono przetwarzanie danych osobowych.
8. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą podmioty uprawnione do uzyskania tych danych na podstawie przepisów prawa. Możemy je również przekazać podmiotom, które przetwarzają je na nasze zlecenie, w celu wspomagania Sądu Apelacyjnego w wykonywaniu zadań, to jest podmioty świadczące usługi finansowe, prawne, informatyczne oraz podmiotom, z którymi Sąd Apelacyjny zawarł osobne umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych lub porozumienia w zakresie współadministrowania danymi osobowymi.
9. Ma Pani/Pan prawo dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania lub uzupełnienia. W przypadku jeśli wystąpi Pani/Pan do nas o realizację swoich uprawnień, niezwłocznie zajmiemy się sprawą, i nie później niż w terminie 30 dni poinformujemy o sposobie załatwienia sprawy. Termin ten możemy jednak przedłużyć o kolejne 2 miesiące, w przypadku gdyby żądanie okazało się bardziej skomplikowane. Jeśli jednak wymagania ustawowe uniemożliwią realizację Pani/Pana uprawnień, poinformujemy Panią/Pana wraz z stosownym uzasadnieniem.
10. Ma Pani/Pan również prawo do wniesienia w każdym momencie skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa. Ponadto, w przypadku, jeśli zwróci się Pani/Pan do nas w sprawie dotyczącej przetwarzania swoich danych osobowych, a nasza odpowiedź nie

będzie zadawalająca, ma Pani/Pan również prawo do wniesienia powództwa przed właściwym miejscowo sądem powszechnym.

11. Pani/Pana dane osobowe pochodzą bezpośrednio od Pani/Pana.

12. Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji wobec Pani/Pana oraz nie podlegają profilowaniu.

13. Jeżeli Pani/Pan dane osobowe będą miały być przetwarzane w innym celu, zostanie Pani/Pan o tym poinformowana/y.

14. Jeżeli będziemy mieć wątpliwości co do Pani/Pana tożsamości, możemy domagać się podania dodatkowych informacji w celu jej potwierdzenia